

Uppföljning internkontroll 2024

Valnämnden



Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	3
3	Nämndens plan för internkontroll.....	3
4	Uppföljning av internkontrollplan 2024	3
4.1	Rekrytering av röstmottagare.....	3
4.2	Bristande kunskap hos röstmottagare.....	4
4.3	Otillräcklig bemanning i valkansliet	4
4.4	Misstag i samband med packning av valmaterial till lokalerna.....	4
4.5	Molntjänst för valadministration används och kan bli utsatt för en cyberattack	5
4.6	Bristande tillgänglighet i vallokaler och röstmottagningsställen.....	5
4.7	Nycklar/passerkort saknas.....	5
4.8	Bristande valsekretess vid valsedelstall.....	5
4.9	Påverkan på röstlängd.....	6
4.10	Bristande tillgång till valsedlar i vallokaler.....	6
4.11	Felaktig hantering av valkassar	6
4.12	Brister vid hantering och leverans av valkassar under valnatten från distrikten till Linbanegatan och efterföljande två transporter till Länsstyrelsen	7
4.13	Felaktig protokollföring vid uppsamlingsräkning.....	7
4.14	Felaktig information till väljare.....	7
5	Åtgärdsplan	8

1 Sammanfattning

Valnämndens internkontrollplan för 2024 har varit omfattande och generellt har den genomförts med inga eller mindre avvikelser.

2 Bakgrund

Enligt kommunallagen (kapitel 6, paragraf 6) ska nämnderna, var och en inom sitt ansvarsområde, se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

I kommunens regler för intern styrning och kontroll framgår att nämnderna är skyldiga att löpande styra och följa upp det interna kontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnderna ska inför varje år besluta om en internkontrollplan och följa upp den i enlighet med kommunens tidplan. Uppföljningen ska innehålla en analys och förbättringsförslag samt en åtgärdsplan om det finns brister i uppföljningen. Uppföljningen ska genomsyras av ständiga förbättringar.

3 Nämndens plan för internkontroll

Valnämnden arbetade fram internkontrollplanen med sikte på genomförandet av Europavalet 2024. Punkterna avsåg att identifiera, kontrollera och förebygga risker inför och under valets genomförande. Samtliga punkter utom en bedöms genomförda utan eller med liten avvikelse. Den punkten som bedöms med stor avvikelse avser risken "Felaktig protokollföring vid uppsamlingsräkning". Ett valdistrikt hade lagt 6 valsedlar i fel omslag vilket uppmärksammades vid uppsamlingsräkningen men hanterades inte korrekt. Felet upptäcktes av Länsstyrelsen som konstaterade vad som hänt och avskrev frågan. Kontrollpunkten avsåg dock att samtliga rösträknare skulle ha genomgått utbildning mot vilken ingen avvikelse skett. Punkten ansågs dock ändå genomförd med stor avvikelse.

4 Uppföljning av internkontrollplan 2024

4.1 Rekrytering av röstmottagare

Om bemanning inte är tillräcklig vid val riskeras lagkrav för antalet röstmottagare inte efterlevas och ytterst försvåras genomförande av val. Det finns även en risk att tjänstepersoner behöver vara röstmottagare vilket är mer kostnadsineffektivt för kommunen samt inverkar negativt på övriga verksamheter.

Kontroll	Bedömning
Antalet röstmottagare och ersättare motsvarar behovet.	<input checked="" type="checkbox"/> Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Bemanningen var tillräcklig under hela valperioden, det uppstod inte någon brist.	

4.2 Bristande kunskap hos röstmottagare

Om inte röstmottagare utbildas kan de inte förordas av Valnämnden.

Utbildning är obligatorisk för röstmottagare enligt

Valmyndighetens föreskrifter. Bristande kunskap hos röstmottagare

kan medföra brister i hantering av valsedlar, rösträkning, stöd för väljare eller andra arbetsmoment som röstmottagare ansvarar för.

Kontroll	Bedömning
Samtliga röstmottagare har genomgått den obligatoriska utbildningen från Valmyndigheten	<input checked="" type="checkbox"/> Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Samtliga röstmottagare genomgick utbildningen.	

4.3 Otillräcklig bemanning i valkansliet


Kontroll	Bedömning
Det finns tillräcklig grundbemanning i kansliet	<input checked="" type="checkbox"/> Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Bemanningen i valkansliet har varit god under såväl förtidsröstning som under valdagen.	

4.4 Misstag i samband med packning av valmaterial till lokalerna

Kontroll	Bedömning
Allt material finns till varje lokal	<input checked="" type="checkbox"/> Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Det uppstod inga brister i valmaterialet.	

4.5 Molntjänst för valadministration används och kan bli utsatt för en cyberattack

Vid ett cyberangrepp som innebär störningar eller nertid i tjänsten kan information försvinna eller bli onåbar.


Kontroll	Bedömning
Tillgång till information	 Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Molntjänsten fungerade utan externa angrepp.	

4.6 Bristande tillgänglighet i vallokaler och röstmottagningsställen

Om det finns brister i tillgänglighet efterlevs inte vallagens krav på det. Det medför försvårade omständigheter som inverkar negativt på den lokala demokratin samt enskilda individers delaktighet i val.

Kontroll	Bedömning
Kontroll av lokalernas tillgänglighet.	 Kontroll genomförd med mindre avvikelse
Uppföljning Generellt har lokalerna fungerat väl men lokalen i Biblioteket har uppfattats som trång för de med rullstol eller liknande.	

4.7 Nycklar/passerkort saknas

Kontroll	Bedömning
Nycklar/passerkort till alla lokaler	 Kontroll genomförd med mindre avvikelse
Uppföljning Det har förekommit några tillfällen där det varit krångel med passerkort och nycklar men generellt har det fungerat väl. Det har inte uppstått några hinder för röstmottagandet.	

4.8 Bristande valsekretess vid valsedelställ

Om valsekretess inte upprätthålls vid valsedelställ efterlevs inte vallagen och det påverkar även väljarens integritet och rätt till fria och hemliga val.

Kontroll	Bedömning
Kontroll av att valhemligheten kan säkerställas i lokalerna.	 Kontroll genomförd utan avvikelser
Uppföljning Generellt har det fungerat bra.	


4.9 Påverkan på röstlängd

Röstlängderna förvaras i bostaden hos ordföranden för resp. valdistrikt innan valdagen

Kontroll	Bedömning
Säkerhet runt röstlängder	 Kontroll genomförd utan avvikelser
Uppföljning Röstlängden förvarades säkert i försluten påse.	


4.10 Bristande tillgång till valsedlar i vallokaler

Om valsedlar inte finns tillgängliga i röstnings- och vallokaler kan det medföra ett minskat förtroende för valresultatet samt att partier inte behandlas likvärdigt.

Kontroll	Bedömning
Alla partiets valsedlar finns i valsedelstället under förtidsröstning och valdag.	 Kontroll genomförd utan avvikelser
Uppföljning Det har inte förekommit rapporter om brister i valsedelställen.	


4.11 Felaktig hantering av valkassar

Vid felaktig hantering av valkassar vid valnattsmottagning kan rättssäkerhet vid val påverkas, samt att det kan leda till onödig komplettering vid leverans till Länsstyrelsen.

Kontroll	Bedömning
Kassarna kontrolleras enligt anvisningarna i handledningen för Valnämndens mottagning	 Kontroll genomförd utan avvikelser
Uppföljning Valkassarna hanterades korrekt på valnatten.	

4.12 Brister vid hantering och leverans av valkassar under valnatten från distrikten till Linbanegatan och efterföljande två transporter till Länsstyrelsen


Ytterst kan bristande hantering medföra att valkassar försvinner eller utsätts för påverkan, vilket kan medföra att val behöver göras om med stora kostnader för kommunen och minskat förtroende för valresultat och valets genomförande.

Kontroll	Bedömning
Kontroll av att kassaskåp finns samt att transportörerna känner till säkerhetsrutinerna.	 Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Valkassarna förvarades i kassaskåp under valnatten och transporten gick väl.	



4.13 Felaktig protokollföring vid uppsamlingsräkning

Felaktig protokollföring vid uppsamlingsräkning

Vid felaktig protokollföring kan förtroendet för valresultat minska. Det kan även ytterst påverka rättssäkerheten för valets genomförande.

Kontroll	Bedömning
Kontroll att samtliga deltagande rösträknare gått utbildning.	 Kontroll genomförd med stor avvikelse
Uppföljning Ett valdistrikt hade lagt 6 valsedlar i fel omslag vilket uppmärksammades vid uppsamlingsräkningen men hanterades inte korrekt. Felet upptäcktes av Länsstyrelsen som konstaterade vad som hänt och avskrev frågan.	

4.14 Felaktig information till väljare

Kontroll	Bedömning
Den externa informationen till väljare är korrekt	 Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning Det har inte förekommit felaktig information.	
Felaktig information på röstkort	 Kontroll genomförd utan avvikelse
Uppföljning	

Kontroll	Bedömning
Det har inte förekommit fel på röstkort.	

5 Åtgärdsplan

De två punkter som genomförts med mindre avvikelse kommer att beaktas inför nästa val. Den lokal som ansetts för trång kommer inte att användas i nästa val och inför valet 2026 kommer det upprättas en tydligare rutin för nycklar och passerkort. Den punkten som bedöms med stor avvikelse avser risken "Felaktig protokollföring vid uppsamlingsräkning". Ett valdistrikt hade lagt 6 valsedlar i fel omslag vilket uppmärksammades vid uppsamlingsräkningen men hanterades inte korrekt. Till nästa val behöver detta uppmärksammas och de regler som gäller för protokollföring gås igenom noggrant.